

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio III. An in potestate Episcopi sit pro absente Parocho constituere
Vicarium, quem ipse voluerit, contradicente Patrono?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

juxta communissimam DD. in l. 1. ff. de Nundinis. Panormit. & Felin. in c. cum accessissent de Constit. Schurff. Cons. 14. cens. 1. per tot. Gail. l. 2. observ. 60. n. 1. seqq. Partim quia etiam jus altiùs tollendi amittitur per Præscriptionem, si à facta prohibitione, & prohibiti acquiescentiâ altiùs tollere volentis, fluxit tempus legale. Text. & DD. in l. 6. ff. de servitut. præd. urb.

Ad 5. & Maj. & Min. est falsa ex huc usque dictis; nam jura spiritali annexa, quale sunt Primæ

Preces, nequeunt esse inter Regalia Laicorum Principum, & Primas Preces esse indultum Pontificium innegabile est à Catholico Doctore. Neque, si essent Regale Imperatoris, præscriptionem effugerent saltem immemorabilem, sicut alia Jura, & Regalia minora Casatis.

QUÆSTIO III.

An in potestate Episcopi sit pro absente Patrocho constituere Vicarium, quem ipse voluerit, contradicente Patrono?

Dixeris fortè, id Episcopo non competere casu, quo reclamatur Patronus. 1. ob textum in c. 8. de Jur. patr. ubi provisio, ab Episcopo facta independentè à patrono, secundum rigorem Juris dicitur irritanda, seu, ut communi- ter DD. explicant cum Abb. & Fel.

irrita ac invalida. Nec replicari potest, ibi sermonem esse de privatione ad patronatum Beneficium vacans; nam 2. Beneficium Pastoralè, de quo hic sermo est, pro vacante habendum, eò quòd Patronus & Pastor, qui de Jure tam Divino quàm Ecclesiastico personaliter

naliter residere ac per se ipsum præstare officium tenetur. Trid. Sess. 6. c. 1. de ref. sess. 23. c. 1. de ref. sit. absens. & sic beneficium censetur virtualiter vacare, & de jure, cum careat possessore. 3. Patrono competit jus & obligatio defendendi Ecclesiam, atque curandi, ut Beneficium ritè administretur, resque divina nullum patiantur detrimentum. *can. 31. 32. caus. 16. q. 7. c. 23. b. s.* ergo ad patronum quoque spectat curare, ut, si Beneficiatus per se ipsum officia Divina & curam animarum exercere non valeat, Vicarius idoneus substituatur, sicut ad ipsum spectat idoneum præsentare Clericum ad Beneficium, præsertim Curatum.

Sed levia hæc sunt & exiguæ considerationis, ut aded mirum sit, hanc Patronum Laicum tantopere contempsisse, absque suo consensu & approbatione Vicarium temporalem pro Parocho absente ab Ordinario constitui non posse, imò nec licentiam ad aliò se conferendum dari potuisse Parocho ex causa negotii alibi tractandi. Firmiter siquidem tenendum, patronum, maxime Laicum, immiscere se non posse sicut in cognoscenda sufficientia cause, propter quam Beneficiatus Curatus excusetur a personali residentia, ita & in substituendo ac approbando Vicario pro tempore absentis.

R. P. Pichler Decis. T. 2.)

Ratio est 1. Plus arrogare sibi patronus nequit, quàm ipsi SS. Canones liberaliter & gratiose indulserunt; quidquidem juris circa Beneficium patronatum & circa Beneficiatum obtinet patronus, præcipue Laicus, totum est ex gratia & privilegio Ecclesiastico. Matthæucc. in Offic. Eccles. c. 28. n. 1. quippe antiquitus Episcopi liberè ac independenter ab aliis conferbant Beneficia, & constituiebant Clericos ad ea administranda. *can. 3. 6. c. caus. 10. q. 1.* Laici verò ne quidem capaces erant quidquam faciendi circa provisionem Beneficialem, utpote incapaces juris spiritualis, aut spirituali annexi, quale etiam est jus Patronatus, possidendi. *per c. 2. 3. de Judic. & ibi Gloss. c. 16. b. t. S. Thomas 2. 2. q. 100. a. 4.* & cum hoc alii communiter. Atqui Sedes Apostolica & SS. Canones Patronis non plus indulserunt, quàm facultatem præsentandi Clericum ad Beneficium vacans, præcedentiam in Ecclesia patronata, jus in certis circumstantiis alimenta petendi ab Ecclesia, à se fundata, vel dotata, vel constructa, atque onus imposuerunt defendendi Ecclesiam, ne opprimatur à potentioribus, ne dos vel bona Ecclesiæ dilapidentur, atque monendi Episcopum, si Beneficiatus sua munia non ritè obeat, sed negligens sit; sic enim plerique omnes conformiter tritis illis versiculis:

Patrono debetur honos, onus, emolumentum

li

tum

tum: Praesentet, praesit, defendat, alatur egenus. Ex quibus favoribus (defensio est onus) facile primatum tenet jus praesentandi, atque ideo à multis cum Hostiensis jus patronatus definitur esse *potestas nominandi seu praesentandi Clericum ad Beneficium vacans.* Praesentatio autem nihil est aliud, quam *exhibitio personae idoneae ad Ecclesiam vel Beneficium vacans Episcopo, vel alteri, ad quem pertinet Institutio, legitime facta.* Barbosa de Offic. & pot. Episc. allegat. 72. n. 13, cum Abb. Garc. Riccio, & plerisque aliis. Nihil igitur omnino quoad provisionem Beneficentem, circa Beneficium & Beneficiatum, Jura Sacra tribuerunt Patronis, quam nominare vel praesentare personam idoneam ad Beneficium *vacans*, seu quando actualiter & verè vacat: ergo, quando agitur de constituendo Vicario Beneficiati vel Parochi absentis, & huc plene, & nondum vacante, nihil juris obtinent Patroni. Praesertim cum

2. Constitutio Vicarij spirituales in Beneficio Curato (ui & cognitio de causa absentis Beneficiati) sit actus jurisdictionis & potestatis Ecclesiasticae, ut est innegabile, cum pro fine habeat functiones spirituales ad curam animarum salutemque aeternam & supernaturalem ordinatas: atqui nulli patrono, quàm tali (minimè Laico) competit ulla potestas aut iurisdictio in Beneficium

patronatum, aut in ipsum Beneficiatum. *can. 18. 23. 25. caus. 16. q. 7. c. 4. h. t. c. 12. de panis. Trid. sess. 24. c. 3. de ref. sess. 25. c. 9. de ref.* imò Laicus ad huiusmodi est inhabilis, & in Jure, licet habitatus sit ad praesentandum, nullibi tamen reperitur habitatus ad cognoscendum de causa absentis Beneficiati, vel ad concurrendum in constituendo aut approbando Vicario pro absente &c. dum Beneficium non vacat: ergo nullatenus interponere, intrudere, aut immiscere se potest in cognoscenda causa absentis, providendo, constituendo, approbando Vicario, dum vivit Beneficiatus, & abest à Beneficio &c. ac Beneficium non vacat.

3. Rem facit planissimam ipsum Tridentinum *sess. 23. c. 1. de ref.* ubi disertè disponit, quid factu opus sit, si contingat Beneficiatum Curatum à loco Beneficij absentem esse: ipsi quidem Beneficiato tribuit potestatem eligendi & substituendi Vicarium, sed approbandum & confirmandum ab Ordinario independentè ab omni alio, etiam patrono, cuius ne quidem mentionem facit; sic enim *lo. cit. §. eadem omnino.* ordinar ac decernit; *quandocumque eius (qui obtinent Beneficium curam animarum habens annexum) causa prius per Episcopum cognita & probata abesse contigerit, Vicarium idoneum ab ipso Ordinario approbandum cum debita mercedis*

his assignatione relinquunt. En! soli Ordinario (seu Episcopo, ejusve Vicario Generali) tribuit potestatem causam absentiae cognoscendi & probandi, Vicarium approbandi, etique congruam assignandi: quo ergo Jure se laborat intrudere Patronus, praesertim Laicus, ad hujusmodi etiam inhabilis? Accedit

4. Universalis consuetudo & praxis, ex qua constat, nullibi, quod scio, interrogari vel attendi Patronos, ubi constituendus venit Vicarius pro Beneficiato absente, aut causa absentiae cognoscenda: sed consuetudo est optima Juris dubij (quod tamen in hac hypothese dubium non est) interpres. Aliud est de Patronu Ecclesiasticis, Beneficium Curatum pleno jure suae Ecclesiae vel Beneficio incorporatum habentibus, hi enim, quia non sunt mere Patroni, sed potius Parochi principales, nominant suos Vicarios, perpetuos vel temporales, atque constituent, approbandos tamen & hos ab Ordinario.

In oppositum & pro Patrono allata nihil faciunt negotij. Ad 1. aio, textum loqui de collatione Beneficij patronati vacantis, praeteritio Patrono facta, quam reclamante Patrono irritam esse non diffiteor. At hic non agitur de collatione Beneficij vacantis, sed de constitutione Vicarii in Beneficio non vacante, circa quod nulla provisio

aut dispositio in Jure reperitur concessa Patrono, praesertim Laico, sed a Trid. & consuetudine satis aperte tribuitur soli Ordinario, ut vel det Vicarium, vel quem petit Beneficiatus, approbet causam prius cognitam & probatam.

Ad 2. Nec virtualis hic reperitur vacatio Beneficij, aut defacto tantum; quia Beneficiatus, licet absens sit, adhuc vivit, & sicut jus & titulum in Beneficio ac Pastoratu suo nunquam dimisit, nec illo vel a Jure vel ab homine privatus est, ita & possessionem vel quasi, saltem civilem, quae omnino sufficit, adhuc retinet, cum a nemine sit ea dejectus: habet proin hoc Beneficium adhuc suum proprietarium & possessorem, consequenter nullo modo vacare dignoscitur. Ut autem Patronus circa Beneficium aliquid possit, illud proprietario & possessore destitutum esse oportet, & sic Beneficium proprie vacare, de Jure & facto simul. Ad residentiam personalem in Beneficiis Curatis nec Divinum nec Ecclesiasticum Jus obligat praesise ac absolute, sed solum sub conditione, nisi ex justa causa Superioris judicio indulgeatur longior absentia, & officia per alium aequè aut magis idoneum, de quibus judicare ad Episcopum spectat, praestentur, uti ipsum Trid. c. 1. cit. manifestè insinuat, & communis probat sententia. Imò, licet justa causa aut substitutio Vicarii idonei

non intervenirent, tamen non hoc ipso statim induceretur vacatio, & absque sententia Judicis. c. 8. 10. 11. & *fm. de Cleric. non resid. Trid. lo. cit.*

Ad 3. Competit quidem Patronis defensio Ecclesiæ à se fundatæ vel dotatæ, ne opprimatur à potentioribus, ne ejus bona alienentur aut dilapidentur, item cura & sollicitudo aliqua circa rem Divinam, non tamen exercenda per viam jurisdictionis in ipsos Clericos à se præsentatos, aut in ipsum Beneficium, sed solum per modum honestæ admonitionis, vel, si hæc non sufficiat, denuntiationis Episcopo faciendæ, ut is corrigat Beneficiatum, & Ecclesijs rei que Divinæ provideat, solâ relictâ præsentandi potestate, ubi Ecclesiam vacare

contigerit. Hæc, non plus, in dictis Canonibus indulgetur Patronis. Et ideo, si in præsentati Patronus Laicus præcisè monuisset Ordinarium (casu quo is aliunde non curasset provisionem fieri) ut constitueret vel provideret Vicarium idoneum pro absente, nihilque aliud pretendisset, suo muneri & obligationi conformiter egisset: at verò cum intendat impedire Ordinarium à libera provisione Vicarij, suumque consensum requiri velit, minimè ferendus est, utpote limites Patroni excedens, atque in jus alienum temerè involans contra
SS. Canones.

